
EGYHÁZI ÉLET - HÍREK

Egyházi Képviselő Tanács

1994. május 18-án tartotta II. évnegyedi rendes ülését. Tárgysorozatán szerepeltek: a március 23-május 16. között elnökileg elintézett fontosabb adminisztratív és gazdasági ügyekről szóló jelentés, a Misszió Bizottság május 17-i ülésének jegyzőkönyve, a Nyugdíj- és Segélypénztárral kapcsolatos ügyek, Jenei Dezső főgondnok egyházszervezési javaslatai, a Teológiai Intézet I. évfolyamára felvehető hallgatók létszáma - öt fiú és egy leány -, az egyházköri közgyűlések választásainak eredményei, a ODFIE küllődombói Konferenciájának és a Zsilvölgyi unitárius tanulók nyári táborozásának támogatása, Felekezeti Iskola-Alapítvány, építési- javítási segélyek megállapítása és a Számvevőség jelentése az egyházi központ anyagi helyzetéről.

Lelkészi értekezletek

A II. évnegyedi lelkészi értekezleteket 1994. június 8-10. között tartották. Tárgyát: dr. Rezi Elek. "Az erőszak kihívásaival kapcsolatos társadalmi és vallás-erkölcsi felelősség" és Vetési László: "A romániai szórványmagyság helyzete és lelkigondozása" c. előadások képezték.

Egyetemes Lelkészi Konferencia

1994. június 23-24. napjain Székelykeresztúron tartotta ülését, melynek keretében a következő előadások hangzottak el: Bencz Dénes: Egyházunk 1989 előtt és után; Jakab Dénes: A lelkészi érdekvédelmi szövetség működési szabályzatának alapelvei; Szombatfalvi József: Egyházunk új szervezeti szabályzata.

Az értekezlet alkalmával megválasztották a lelkészek érdekvédelmi szövetségének vezetőségét: elnök Szombatfalvi József, jegyző Szén Sándor, pénztáros Vass Mózes. Ezenkívül minden egyházkör megválasztja a maga elnökét, aki egyben a szövetség alelnöke is.

Lelkésztovábbképző tanfolyam

1994. június 27-július 2. között tartották meg a folytatólagos lelkésztovábbképző tanfolyamot, az előző évi bibliai, rendszeres teológiai, egyháztörténeti és gyakorlati teológiai tematikával. A tanfolyamon, mint meghívott előadó, dr. Tapolyai A. Mihály professzor tartott négy előadást.

Lelkésznevelés

A teológiai intézetben a II. félévi vizsgaidőszak 1994. május 10-június 23. között volt. Közben a pünkösdi ünnepek alkalmával a hallgatók legációk szolgálatokat végeztek.

Az évváró istentisztelet június 26-án volt, a szószéki szolgálatot dr. Erdő János főjegyző végezte. Az intézeti évváróünnepélyt szintén június 26-án délután tartották, amelyen az áhítatot Kovács István teol.tanár végezte.

Dávid Ferenc Egylet

1994. április 24-én és június 19-én tartotta folytatólagos felolvasó üléseit. Az elsón Szász Ferenc brassói lelkész "Mit ér az ember, ha magyar és unitárius", az utóbbin dr. Bodor András "Szentkatolnai Bálint Gábor emlékezete" címen tartott előadást. Mindkét felolvasó ülést zeneszám és szavalat egészítette ki.

Személyi változások

Balázs Sándor, székelykáli lelkész, meghívás alapján, kinevezést nyert 1994. május 1-től a szentgericei egyházközségbe.

Török István, medeséri segédlelkész, választás alapján, 1994. június 1-től kinevezetett az olthévízi egyházközség rendes lelkészének.

Kászoni K. József homoródszentmártoni lelkész 1994. június 1-től állásáról lemondott, és meghívás alapján a budapesti Hőgyes E. utcai egyházközség lelkészi állásába nyert kinevezést.

● *Balázs Sándor* beiktatását a szentgericei egyházközség 1994. június 19-én rendezte meg. Az új lelkész Gal 6,2 alapján tartotta meg beköszöntő beszédét. A beiktatást Kolcsár Sándor esperes végezte. Balázs Sándort köszöntötték: Kiss Mihály beszolgáló lelkész, Szén Sándor az egyházkör nevében, Rigmányi Benjamin a helybeli református gyülekezet részéről, Farkas Dénes levéltárnok az egyházi központ nevében. Az egyházközség részéről Iszlai Bálint, Sárosi Klára, Zilinszki Tünde és Erdei Tünde köszöntötték.

● *Az LARF - Unitárius Világszövetség* Teológiai Konferenciáját 1994. július 18-23. között tartja, Egyházunk meghívására, Kolozsvárott. Tárnya: "Vallás és emberi jogok".

● *A Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet* szokásos évi konferenciáját 1994. július 28-31. napjain tartja a küküllődombói egyházközségben. Az előadások témája: Bizalom, barátság, boldogság.

● *Megrongálták Dávid Ferenc dévai emlékművét* 1994. május 20-június 10. között. Az emléktábla magyar és angol nyelvű részét összetörték, a román feliratos rész épségben maradt. Az E.K.T. a szükséges intézkedéseket megteszi az emléktábla helyreállítása érdekében.

● *Dr. Jakubinyi Györgyöt, Erdély új római katolikus érsekét* 1994. április 21-én iktatták be. Elődje, Bálint Lajos, megromlott egészségi állapota miatt mondott le és II. János Pál pápa 1994. április 8-án nevezte ki utódját, Erdély sorrendben második érsekét.

Dr. Jakubinyi György 1946-ban született Máramarosszigeten. 1969-ben szentelték pappá. Négy évig Rómában tanult; húsz évig tanított a gyulafehérvári Hittudományi Főiskolán; majd 1990. tavaszán lett az akkori megyéspüspökhöz kinevezett Bálint Lajos segédpüspöke.

Az új érsek beiktatására a gyulafehérvári székesegyházban került sor.

● *Az angliai unitárius egyház* 1994. április 8-11. között tartotta évi rendes közgyűlését Carmarthenben. Az egyház új elnökének Michael Tomlin világi egyháztagot választották meg. Roy Smith, nyugalmabavonuló főtitkár helyébe Jeffrey J. Teagle világi egyháztagot választották. A szokásos "Essex Hall" előadást prof. Leslie J. Francis tartotta "Believing without belonging" címen. A

közgyűlés határozata értelmében 1994-1995-ben az egyház központi kérdését a valláserkölcsi nevelés képezi.

● *Az emberiség vallási megoszlása* az 1994-es Világatlanach adatai szerint: a Föld lakóinak egyharmada, 1,8 milliárd ember keresztény, második helyen , 971 millióval az iszlám, harmadik helyen a hinduizmus áll 733 millió hívővel, negyedik helyen a buddhizmus, 315 millióval.

● *Konrád Raiser, az Egyházak Világtanácsának főtitkára*, az Evangéliumi Lutheránus Egyház területi konferenciáján állapította meg, hogy: Az egyházaknak és a keresztény embereknek egymással kell megbékélniük, mielőtt hitelt érdemlően és hivatásosan közvetítik a békét az emberek között. Számos, a világon előforduló mai konfliktus esetében a keresztény egyházak legalább annyira hibásak a válság kialakulásában, mint amennyire a későbbiekben annak feloldásán fáradoznak.

Halottaink

Májay Endre ny. lelkész, 69 éves korában, Bruckhausenben (Németország) elhunyt. 1925. november 30-án született Nagyenyeden. Teológiai tanulmányait a Protestáns Teológiai Intézet Unitárius Karán végezte 1946-1950 között. Mint lelkész a torockói és brassói egyházközségben szolgált 43 éven át 1950-től 1993. október 1-ig. Nyugalomba vonulása után Németországba telepedett ki. 1994. április 13-án temették Bruckhausenben.

Fülöp Elemér ny. lelkész, 85 éves korában, 1994. június 5-én Kidében meghalt. 1910. április 17-én született Kidében. Teológiai tanulmányait a kolozsvári Unitárius Teológiai Akadémián végezte 1928-1933 között. Mint lelkész működött a kidei egyházközségben 1933-tól 1979-ig. A kidei templom cintermébe temették. A temetési szertartást Bíró Barna városfalvi lelkész végezte, a sírnál Sebe Ferenc lelkész mondott búcsúbeszédet.

Bartók Béla, a magyarországi unitárius egyház főgondnoka, 84 éves korában , 1994. június 17-én elhunyt budapesten. A Farkasréti temetőben helyezték örök nyugalomra. A temetési szolgálatot Bencze Márton egyházi elnök végezte. Egyházunk képviselőjében dr. Szabó Árpád rektor és András György előadótanácsos vettek részt a temetésen.

Emlékük legyen áldott!

KÖNYVSZEMLE

A székelykeresztúri Orbán Balázs - volt unitárius - gimnázium 200 éves története. Szerkesztette Fekete János. Kiadta az Unitárius Egyház és a székelykeresztúri Orbán Balázs gimnázium. 1993. 211 l.

Az 1989-es változás után nagy hagyományú erdélyi iskoláinknak erkölcsi kötelessége szembenézni a múlttal. Bár még nem térhetnek vissza egykori alapító és fenntartó egyházaik kebelére, de tudatosítani kell a diákokban, szülőikben és tanári karban is, hogy kiknek az áldozatkészségéből létesült az iskola s kik tartották fenn évszázadokon keresztül. A kommunista uralom négy évtizede ugyanis mindent elkövetett, hogy a múltat elhomályosítsa, a hagyományokat kiirtsa. Ezalatt csak néha-néha állt be olyan enyhülés, amikor egy-egy évforduló alkalmával a múltra is tekinthettek. Mert a múlt veszedelmes megtartó erőként jelentkezett.

Az iskolák leghatásosabb múltidézésére az évfordulós ünnepségek adnak alkalmat, s ezek legmaradandóbb emlékei az iskolatörténetek. Miféleképpen a millennium idején központi felszólításra összeállították a legtöbb tanintézet történetét. Azután - néhány kivételtől eltekintve - csak kisebb emlékfüzetek - albumok születtek. Újabb az 1960-as évek végén és a 70-es években elején néhány megcenzúrázott iskola monográfia készült, mely felvázolhatta a századfordulótól eltelt időszak eseményeit is. A különösen nagymúltú iskolákkal az 1970-es évektől a művelődéstörténet kutatói kezdtek el szakszerűen foglalkozni.

Ilyen előzmények után egy iskola történetének megírói kétféle út között választhatnak: vagy a régebbi művek tudományos pontosságra törekvő adathalmozó módszerét alkalmazzák, vagy az elmúlt évtizedek évfordulós monográfiáinak megfelelően a teljesség igénye nélkül, a kéznél levő források felhasználásával felvázolják az iskola múltját. Lényeges különbség: ma már nem kell a cenzúrára is gondolva válogatni az adatok között, tompítani a megállapítások életét.

A most megjelent, Fekete János által szerkesztett iskolatörténet valahol a két lehetőség között egyensúlyoz. Felépítését tekintve a múlt századvégeken szokásos fejezetbeosztást alkalmazza. Különválasztja az alapítás, építkezés, ki-fejlesztés, felszerelés, diáksegélyezés, didaktikai munka, önképzés, iskolai ünnepek mozzanatait. Mindegyikkel egy-egy fejezet foglalkozik, de így elkerülhetetlenek az állandó ismétlések, s csak mozaikokból tudja az olvasó valamely korszak összképét felrajzolni. Szerencsésebb lett volna az iskolatörténeti korszakonkénti felosztás: mindegyik korszakban ki lehetett volna mutatni a fő jellemzőket, s azt is, ami negatívumnak számít.

A székelykeresztúri Unitárius Gimnázium - aránylag nem túl bonyolult - története világosan kínálja a korszakolást. A homoródalmási zsinaton 1793. július 10-én történt megállapítástól kezdve 1856-ig, az ötosztályos gimnázium beindulásáig, a szaktanár-rendszer bevezetéséig (esetleg 1870-ig: az emeletes épület befejezéséig) számítható az első korszak. Ennek fő eseményeit az építkezések képezik. A következő korszakhatár 1914-1915 lehet. E második periódus nagyrészt a kolozsvári egyházi központtal folytatott küzdelem jellemzi. A központ ugyanis négyosztályúra akarta lefokozni, a helyi vezetés viszont hatosztályú-